

സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ: ഭാഗം IV
കെ. ദാമോദരൻ

8. യോഗദർശനം

സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ: ഭാഗം IV

കെ. ദാമോദരൻ

(മലയാളം: രാഷ്ട്രീയം, ചരിത്രം)

കെ. ദാമോദരൻ എഡിറ്റോറിയൽ കമ്മിറ്റി

- ആന്റണി തോമസ്
- സി. എൻ. ജയദേവൻ
- എം. പി. അച്യുതൻ
- ഐ. വി. ശശാങ്കൻ
- ഡോ. വള്ളിക്കാവ് മോഹൻദാസ്

© 2009–2020 Prabhatham Printing & Publishing Co. (P) Ltd., Trivandrum, owned by Communist Party of India, Trivandrum.

Printed editions published by Prabhatham Printing & Publishing Co. (P) Ltd.

First published in print media 2009.

The electronic versions are released under the provisions of [Creative Commons Attribution By Share Alike](#) license for free download and usage.

The electronic versions were generated from sources marked up in [L^AT_EX](#) in a computer running GNU/LINUX operating system. PDF was typeset using [Xe_LAT_EX](#) from [T_EXLive](#) 2020. The base font used was traditional script of Rachana, contributed by KH Hussain, et al. and maintained by [Rachana Institute of Typography](#). The font used for Latin script was [Linux Libertine](#) developed by Philipp H. Poll.

Cover: [Mansu Hill Grand Monument](#), a picture of sculpture by [Jennybento](#). The image is taken from [Wikimedia Commons](#) and is gratefully acknowledged.

Sayahna Foundation

JWRA 34, Jagathy, Trivandrum, India 695014

URL: www.sayahna.org

ഉള്ളടക്കം

8	യോഗദർശനം.....	1
1	യോഗത്തിന്റെ ഉത്ഭവം	3
2	യോഗസാധനകൾ	4
3	യോഗത്തിലെ ഈശ്വരൻ	5

— 8 —

യോഗദർശനം

സാംഖ്യത്തോടു പലതരത്തിലും സാമ്യം വഹിക്കുന്ന മറ്റൊരു ദർശനമാണ് യോഗം. പത്ഞ്ജലി മഹർഷിയാണ് അതിന്റെ പ്രണേതാവ് എന്നു വിശ്വസിക്കപ്പെടുന്നു. അദ്ദേഹം ക്രി.മു. രണ്ടാം നൂറ്റാണ്ടിലാണ് ജീവിച്ചിരുന്നത് എന്ന് ചില പണ്ഡിതന്മാരും, അതല്ല ക്രി. മു. നാലാം നൂറ്റാണ്ടിലാണ് ജീവിച്ചിരുന്നത് എന്ന് മറ്റുചില പണ്ഡിതന്മാരും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. പക്ഷേ, ഒരു കാര്യം എല്ലാവരും സമ്മതിക്കുന്നുണ്ട്. യോഗ സിദ്ധാന്തങ്ങളെ ആദ്യമായി ഉന്നയിച്ചത് പത്ഞ്ജലിയല്ല. തനിക്കു മുൻ തന്നെ സമുദായത്തിൽ സ്വാധീനം ചെലുത്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന യോഗദർശന സംബന്ധിയായ ചിന്തകളെ 194 സൂത്രങ്ങളിലായി സംഗ്രഹിക്കുകയും അങ്ങനെ ആ പഴയ ചിന്തകൾക്ക് രൂപം കൊടുത്തുകൊണ്ട് അവയെ ഒരു ദർശനമാക്കി ഉയർത്തുകയുമാണ് അദ്ദേഹം ചെയ്തത്.

1 യോഗത്തിന്റെ ഉത്ഭവം

യോഗദർശനചിന്തകൾ ആദ്യമായാവിർഭവിച്ചത് വേദങ്ങൾക്കു മുമ്പാണെന്നും ആര്യന്മാർക്കു മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന ആദിമനിവാസികളുടെ വിശ്വാസങ്ങളിലാണ് വൈദിക കാലത്തെ യോഗസാധനങ്ങളുടെ ഉത്ഭവമാരായേണ്ടത് എന്ന് എസ്.കെ. ബെൽവാക്കറും ആർ.ഡി. റാനഡേയും കൂടിയെഴുതിയ 'ഇന്ത്യൻ തത്വശാസ്ത്രത്തിന്റെ ചരിത്രം' വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. പതഞ്ജലിയുടെ നിർവചനമനുസരിച്ച് ചിത്തവൃത്തികളെ നിരോധിക്കുന്നതിനാണ് യോഗമെന്നു പറയുന്നത്. (യോഗശ്ചിത്തവൃത്തി നിരോധഃ) ശരീരത്തിന്റെയും മനസ്സിന്റെയും ചില സവിശേഷങ്ങളായ അഭ്യാസങ്ങളും നിയന്ത്രണങ്ങളുമാണ് യോഗത്തിന്റെ ആദ്യരൂപം. ഈ മാർഗത്തിലൂടെ ശാരീരികവും മാനസികവുമായ ശക്തികളെ ഉദ്ധരിക്കാൻ മാത്രമല്ല, പ്രകൃതിശക്തികളെ കീഴടക്കാൻ കൂടി കഴിയുമെന്നായിരുന്നു പ്രാചീനഭാരതീയരുടെ വിശ്വാസം. ക്രമത്തിൽ ഈ പ്രാകൃതവിശ്വാസങ്ങൾ കൂടുതൽ പരിഷ്കരിച്ച ഒരു രൂപം ധരിച്ചു. ശരീരത്തിന്റെയും മനസ്സിന്റെയും ശരിയായ നിയന്ത്രണങ്ങളും പരിശീലനങ്ങളും വഴിയായി ഉന്നതങ്ങളായ ചില ബോധതലങ്ങളെ — ആനന്ദമയമായ, സച്ചിതാനന്ദമയമായ, അന്തർലീനാവസ്ഥയെ — പ്രാപിക്കാൻ കഴിയുമെന്നു വിശ്വസിക്കപ്പെടാൻ തുടങ്ങി.

2 യോഗസാധനകൾ

സാംഖ്യത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം തന്നെയാണ് യോഗത്തിന്റെയും ലക്ഷ്യം. കപിലൻ താത്വികമായി പ്രതിപാദിക്കുന്നത് പ്രായോഗികമായി നേടാനാണ് പരഞ്ജലി ശ്രമിക്കുന്നത്. സത്യം കണ്ടെത്തിയാൽ മാത്രം പോരാ, അതു സ്വായത്തമാക്കുകയും കൂടി വേണം. അതുകൊണ്ട് താത്വികമായ പഠനത്തോടൊപ്പം പ്രായോഗികമായ പരിശീലനങ്ങൾ കൂടി വേണം. അതാണ് യോഗം ഉന്നമനം. ഈ പരിശീലനങ്ങൾക്ക് എട്ടു ഭാഗങ്ങൾ, അല്ലെങ്കിൽ അംഗങ്ങൾ ഉണ്ട്, യമം, നിയമം, ആസനം, പ്രാണായാമം, പ്രത്യാഹാരം, ധാരണ, ധ്യാനം, സമാധി - ഇവയാണ് യോഗത്തിന്റെ അഷ്ടാംഗങ്ങൾ. ഈ എട്ടുതരം പരിശീലനങ്ങൾ വഴിയായി ജീവിതത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിലൂടെയാണ് മനുഷ്യൻ താഴ്ന്ന ഘട്ടത്തിൽ നിന്ന് ഉയർന്ന ഘട്ടത്തിലേക്ക് വളരുന്നത് എന്ന് സാംഖ്യം സിദ്ധാന്തിക്കുന്നു. യോഗസൂത്രത്തിന്റെ രണ്ടും മൂന്നും പാദങ്ങളിലായി ഈ എട്ടാംഗങ്ങളെപ്പറ്റി വിസ്തരിച്ചു പറയുന്നുണ്ട്.

ഒന്നും രണ്ടും അംഗങ്ങളാണ് ആദ്യമായി പരിശീലിക്കേണ്ടത്. യമം ആത്മനിയന്ത്രണമാണ്. മനഃശക്തിയെ ശരിയായവഴികളിലേക്കു തിരിച്ചുവിടലാണ്. ഇതു സാധിക്കണമെങ്കിൽ അഹിംസ, സത്യം, ആസ്തേയം, ബ്രഹ്മചര്യം, അപരിഗ്രഹം എന്നിവയാവശ്യമാണ്. നിയമത്തിൽ ശൗചം (ശരീരശുദ്ധി), സന്തോഷം, തപസ്സ്, സ്വാധ്യായം, ഇൗശ്വരഭക്തി എന്നിവയടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ബാക്കിയുള്ള ആറംഗങ്ങൾ കൂടുതൽ സാങ്കേതിക പരിശീലനമുൾക്കൊള്ളുന്നവയാണ്. മനസ്സിനെ നിയന്ത്രിക്കാൻവേണ്ടി ശരീരത്തെ നിയന്ത്രിക്കുകയാണവയുടെ ഉദ്ദേശ്യം. ആസനത്തിൽ വിവിധതരത്തിലുള്ള ശാരീരികാഭ്യാസങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്നു. യോഗാസനങ്ങൾ എന്ന പേരിലാണവയറിയപ്പെടുന്നത്. ശാസ്ത്രോപാസനകളെ വിച്ഛേദം ചെയ്യുന്നതിനാണ് പ്രാണായാമം എന്നുപറയുന്നത്. ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ സ്വവിഷയങ്ങളിൽ നിന്നു പിന്തിരിപ്പിക്കുന്നതിന് പ്രത്യാഹാരമെന്നും മനസ്സിനെ ഏകാഗ്രമാക്കുന്നതിന് ധാരണയെന്നും, പ്രസ്തുത ഏകാഗ്രസ്ഥിതിയിൽ ചിത്തവൃത്തികളെ ഏകരൂപമാക്കിത്തീർക്കുന്നതിന് ധ്യാനമെന്നും, ധ്യാനത്തിലൂടെ ധ്യേയത്തെക്കുറിച്ച് മാത്രമുള്ള ജ്ഞാനം പ്രകടിതമാക്കുന്നതിന് സമാധിയെന്നും പറയുന്നു.

ഈ എട്ടുതരം യോഗാംഗങ്ങളെ അനുഷ്ഠിക്കുന്നതിന്റെ ഫലമായി ചിത്തത്തിന്റെ മാലിന്യങ്ങൾ നശിക്കുകയും അങ്ങനെ ജ്ഞാനം ഉജ്ജ്വലമായിത്തീരുകയും ചെയ്യുന്നു.

പൊതുവിൽ പറഞ്ഞാൽ, സാംഖ്യദർശനത്തിലെ ഭൗതിക വീക്ഷണത്തേയും പരിണാമവാദത്തേയും പ്രകൃതിപുരുഷബന്ധത്തേപ്പറ്റിയുള്ള സിദ്ധാന്തത്തേയുമാണ്, താത്വികമായി യോഗദർശനവും അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. പക്ഷേ, ചെറിയൊരു വ്യത്യാസം കാണാം. സാംഖ്യദർശനത്തിൽ ഇൗശ്വരന് സ്ഥാനമില്ല. തികച്ചും നിരീശ്വരവാദപരമായ ഒരു ദർശനമാണിത്. യോഗത്തിലാകട്ടെ, പുരുഷനു പുറമെ ഇൗശ്വരൻ എന്ന ഒരു ഘടകം കൂടി അടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. അഷ്ടാംഗങ്ങളിലൊന്നായ നിയമത്തിലെ ശൗചാദിഗുണങ്ങളിൽ ഇൗശ്വരഭക്തി കൂടി ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നു. ഇക്കാരണത്താലാണ് ചില പണ്ഡിതന്മാർ യോഗദർശനത്തെ സേശ്വരസാംഖ്യം എന്നുവിളിക്കുന്നത്.

3 യോഗത്തിലെ ഈശ്വരൻ

എന്നാൽ, ആത്മീയവാദികളുടെ ഈശ്വരനും പതഞ്ജലിയുടെ ഈശ്വരനും ഒന്നല്ല. സൃഷ്ടികർത്താവായ ഒരീശ്വരനെ പതഞ്ജലി അംഗീകരിക്കുന്നില്ല. രാഗദ്വേഷാദി മാലിന്യങ്ങളിൽ നിന്നും ധർമ്മാധർമ്മകർമ്മങ്ങളിൽ നിന്നും മുക്തനായ ഒരു വിശേഷവ്യക്തി മാത്രമാണ് യോഗദർശനത്തിലെ ഈശ്വരൻ. ഡാക്കാ യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിലെ തത്വശാസ്ത്രവകുപ്പിന്റെ തലവനായിരുന്ന ഹരിദാസ് ഭട്ടാചാര്യ 'ഇന്ത്യയുടെ സാംസ്കാരിക പാരമ്പര്യം' എന്ന പുസ്തകത്തിൽ എഴുതുന്നത് നോക്കുക:

'യോഗത്തിലെ ഈശ്വരനും വേദാന്തത്തിലെ ഈശ്വരനും തമ്മിൽ വ്യത്യാസമുണ്ട്. യോഗത്തിലെ ഈശ്വരൻ അനേകം പുരുഷന്മാരിലൊന്നു മാത്രമാണ്. അതിന്റെ ശക്തിയെ പരിമിതപ്പെടുത്തുന്ന മറ്റു പുരുഷന്മാരുമുണ്ട്. രണ്ടാമതായി, സാധാരണ അർത്ഥത്തിൽ, ഈശ്വരന് ലോകത്തിന്റെ സൃഷ്ടിയിൽ യാതൊരു പങ്കുമില്ല. സൃഷ്ടി പ്രകൃതിയുടെ പ്രവർത്തനമാണ്... യോഗത്തിലെ ഈശ്വരൻ ഒരു ഗുരുവെപ്പോലെയാണ്. ആദർശങ്ങളുടെ ഒരു മുർത്തികരണം മാത്രമാണത്.'

ഡോക്ടർ രാധാകൃഷ്ണനും തന്റെ 'ഇന്ത്യൻ തത്വശാസ്ത്രം' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഇതുതന്നെയാണു പറയുന്നത്:

'യോഗദർശനത്തിലെ ദൈവം അതിലെ മറ്റു ഭാഗങ്ങളുമായി വളരെ അയഞ്ഞ മട്ടിലാണ് കൂട്ടിച്ചേർക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. മനുഷ്യാദിലാഷങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യം ഈശ്വരനുമായി ഏകീഭവിക്കലല്ല, പുരുഷനെ പ്രകൃതിയിൽനിന്നു പൂർണ്ണമായി വേർതിരിക്കലാണ്. പരമമായ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിലെത്തിച്ചേരാനുള്ള അനേകം മാർഗങ്ങളിലൊന്നുമാത്രമാണ് ഈശ്വരഭക്തി. ഈശ്വരൻ ഒരു പുരുഷവിശേഷം മാത്രമാണ്; മനുഷ്യരുടെ സൃഷ്ടാവോ സംരക്ഷകനോ അല്ല. അവർ മനുഷ്യരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് സമ്മാനം നൽകുകയോ അവരെ ശിക്ഷിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നില്ല... ഈശ്വരനെപ്പറ്റി ഇത്തരത്തിലുള്ളൊരു ബോധം തീർച്ചയായും തൃപ്തികരമല്ല. യോഗദർശനം ഈശ്വരനെ അവതരിപ്പിച്ചത് ഒരു ഫാഷനു വേണ്ടിയും പൊതുജനങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധയാകർഷിക്കാൻ വേണ്ടിയും മാത്രമാണ് എന്നു പറയാതിരിക്കാൻ നമുക്ക് നിവൃത്തിയില്ല.'

ഡോക്ടർ രാധാകൃഷ്ണൻ റിച്ചേർഡ് ഗാർബേയുടെ 'പ്രാചീനേന്ത്യയിലെ തത്വശാസ്ത്രം' എന്ന പുസ്തകത്തിൽ നിന്ന് ഒരുഭാഗം ഉദ്ധരിക്കുന്നു:

'... ഈശ്വരനെ കൂട്ടിച്ചേർത്തതുകൊണ്ട് യോഗദർശനത്തിലെ ഉള്ളടക്കത്തിലും ലക്ഷ്യത്തിലും യാതൊരു മാറ്റവുമുണ്ടായിട്ടില്ല. യോഗസൂത്രത്തിലെ ഒന്നാം പാദത്തിലെ 23 മുതൽ 27 വരെയുള്ള സൂത്രങ്ങളും രണ്ടാം പാദത്തിലെ 45-ാം സൂത്രവുമാണ് ഈശ്വരനെപ്പറ്റി പ്രതിപാദിക്കുന്നത്. ഗ്രന്ഥത്തിലെ മറ്റു ഭാഗങ്ങളുമായി അവയ്ക്കു ബന്ധമൊന്നുമില്ല. എന്നല്ല, അവ യോഗദർശനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനതത്വങ്ങളുമായി പൊരുത്തപ്പെടാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.'

ഇതിൽനിന്നെല്ലാം മനസ്സിലാകുന്നത്, യോഗദർശനത്തിലെ ഈശ്വരൻ പിന്നീട് കൂട്ടിച്ചേർക്കപ്പെട്ടതാണെന്നും ആ പ്രാചീനദർശനം പ്രത്യേകിച്ചും അതിന്റെ ആദിരൂപത്തിൽ, തികച്ചും നിരീശ്വരവാദപരമായിരുന്നു എന്നുമാണ്. □

കെ. ദാമോദരൻ

കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയുടെ കേരളത്തിലെ സ്ഥാപകനേതാക്കളിൽ ഒരാളും മാർക്സിസ്റ്റ് സൈദ്ധാന്തികനും എഴുത്തുകാരനുമായിരുന്നു കെ. ദാമോദരൻ (ഫെബ്രുവരി 25, 1904- ജൂലൈ 3, 1976). മലപ്പുറം ജില്ലയിലെ തിരൂർ വില്ലേജിൽ പൊറ്റൂർ ദേശത്ത് കീഴേടത്ത് എന്ന സമ്പന്ന നായർ കുടുംബത്തിൽ കിഴക്കിനിയേടത്ത് തുപ്പൻ നമ്പൂതിരിയുടേയും കീഴേടത്ത് നാരായണി അമ്മയുടേയും മകനായാണ് ദാമോദരൻ ജനിച്ചത്. കേരള മാർക്സ് എന്നാണ് അദ്ദേഹം വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരുന്നത്. 'പാട്ടബാക്കി' എന്ന നാടകരചനയിലൂടെയും അദ്ദേഹം പ്രശസ്തനായി. കോഴിക്കോട് സാമൂതിരി കോളേജിൽ വിദ്യാർത്ഥിയായിരിക്കുമ്പോൾ തന്നെ ദേശീയപ്രസ്ഥാനങ്ങളോടു് ആകർഷിക്കപ്പെട്ടു. നിയമലഘന പ്രസ്ഥാനത്തിൽ പങ്കെടുത്ത് അറസ്റ്റ് വരിച്ചു.

കാശിവിദ്യാപീഠത്തിലെ പഠനകാലഘട്ടം മാർക്സിസ്റ്റ് ആശയങ്ങളോടു് താൽപര്യം വർദ്ധിപ്പിച്ചു. തികഞ്ഞ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരനായാണ് കേരളത്തിൽ തിരിച്ചെത്തിയത്. പൊന്നാനി ബീഡിതൊഴിലാളി പണിമുടക്കിൽ പങ്കെടുത്ത് അറസ്റ്റ് വരിച്ചു. നവയുഗം വാരികയുടെ പത്രാധിപരായിരുന്നു. പാർട്ടി പിളർന്നപ്പോൾ സി. പി. ഐ.-യിൽ ഉറച്ചുനിന്നെങ്കിലും അവസാനകാലത്ത് പാർട്ടിയിൽ നിന്നും അകന്നു. ജവഹർലാൽ നെഹ്രു സർവ്വകലാശാലയിൽ ഇന്ത്യൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് ചരിത്രം തയ്യാറാക്കാനുള്ള പഠനത്തിനിടെ 1976 ജൂലൈ 3-ന് അന്തരിച്ചു. പദ്മം ജീവിതപങ്കാളിയായിരുന്നു.

കാശിവിദ്യാപീഠത്തിലെ പഠനകാലഘട്ടം മാർക്സിസ്റ്റ് ആശയങ്ങളോടു് താൽപര്യം വർദ്ധിപ്പിച്ചു. തികഞ്ഞ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരനായാണ് കേരളത്തിൽ തിരിച്ചെത്തിയത്. പൊന്നാനി ബീഡിതൊഴിലാളി പണിമുടക്കിൽ പങ്കെടുത്ത് അറസ്റ്റ് വരിച്ചു. നവയുഗം വാരികയുടെ പത്രാധിപരായിരുന്നു. പാർട്ടി പിളർന്നപ്പോൾ സി. പി. ഐ.-യിൽ ഉറച്ചുനിന്നെങ്കിലും അവസാനകാലത്ത് പാർട്ടിയിൽ നിന്നും അകന്നു. ജവഹർലാൽ നെഹ്രു സർവ്വകലാശാലയിൽ ഇന്ത്യൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് ചരിത്രം തയ്യാറാക്കാനുള്ള പഠനത്തിനിടെ 1976 ജൂലൈ 3-ന് അന്തരിച്ചു. പദ്മം ജീവിതപങ്കാളിയായിരുന്നു.

പിൻകുറിപ്പ്

- സായാഹ്ന പുറത്തിറങ്ങുന്ന ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുവാനായി ഒരിക്കലും ഒരു കമ്പ്യൂട്ടറോ ഡെസ്ക് ടോപ്പ് ആപ്ലിക്കേഷനുകളോ ആവശ്യമില്ല. ആധുനിക മനുഷ്യന്റെ സന്തതസഹചാരിയായ സ്മാർട്ട് ഫോണുകളുടെ സ്ക്രീനിൽ തന്നെ വായിക്കുവാൻ തക്ക രീതിയിലാണ് ഈ പിഡിഎഫുകൾ വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഫോണിന്റെ വീതിക്കു നിജപ്പെടുത്തിയ രീതിയിലാണ് മാർജിനുകൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.
- പിഡിഎഫ് പ്രമാണങ്ങൾ വായിക്കുവാനുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ എല്ലാതരം സ്മാർട്ട്ഫോണുകളിലും ഇന്ന് ലഭ്യമാണ്. എന്നിരിക്കിലും സൗജന്യമായി കിട്ടുന്ന അഡോബി അക്രോബാറ്റ് റീഡർ ആണ് ഇവയിൽ ഏറ്റവും മുന്തിയത്. അതുകൊണ്ട് അഡോബി റീഡർ ഇൻസ്റ്റാൾ ചെയ്യുകയും അതിൽ ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുകയും ചെയ്യുക.

കെ ദാമോദരന്റെ സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ 4

ഫോൺ പതിപ്പുകളുടെ കണ്ണികൾ

1. മണ്ണിനടിയിലെ അതൂർത്തങ്ങൾ
2. ആര്യന്മാരുടെ വിജയം
3. പ്രാചീനേത്യയുടെ സാമൂഹ്യ-രാഷ്ട്രീയ പരിവർത്തനങ്ങൾ
4. തത്വചിന്തയുടെ ആരംഭം
5. ആസ്തികരും നാസ്തികരും
6. ലോകായതദർശനം
7. സാംഖ്യദർശനം
8. യോഗദർശനം
9. വൈശേഷികദർശനം
10. ന്യായദർശനം
11. മീമാംസ
12. ജൈന-ബുദ്ധമതങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലം
13. ജൈനദർശനം
14. ബൗദ്ധദർശനം
15. ബൗദ്ധദർശനത്തിന്റെ വളർച്ചയും അധഃപതനവും
16. പ്രാചീനേത്യയിലെ സാഹിത്യവും കലയും ശാസ്ത്രവും
17. ഇന്ത്യയിലെ ഫ്യൂഡലിസം
18. ഹിന്ദുമതം
19. ശങ്കരാചാര്യരുടെ അദ്വൈതവാദം
20. വിശിഷ്ടാദ്വൈതവും ദ്വൈതവും
21. ഫ്യൂഡൽ വ്യവസ്ഥയിൽ പുതിയ സാമൂഹ്യശക്തികൾ
22. ഭക്തിപ്രസ്ഥാനം
23. ബ്രീട്ടീഷ് ഭരണം
24. ആയിരത്തെണ്ണറ്റി അമ്പത്തിയേഴ്
25. ദേശീയ നവോത്ഥാനത്തിന്റെ മതപരിഷ്കരണ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ
26. സ്വാമി വിവേകാനന്ദൻ
27. ശ്രീ നാരായണ ഗുരു
28. ദേശീയപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ മുന്നേറ്റം
29. ലോകമാന്യതലകനം അരവിന്ദഘോഷം
30. രവീന്ദ്രനാഥ ടാഗോർ
31. മഹാത്മാഗാന്ധി
32. ദാർശനികരംഗത്തെ വൈരുദ്ധ്യങ്ങൾ
33. പുതിയൊരു തത്വശാസ്ത്രത്തിലേക്ക്

വെബ് പതിപ്പ് കണ്ണികൾ

1. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 1
2. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 2
3. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 3
4. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 4
5. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 5
6. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 6
7. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 7
8. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 8
9. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 9
10. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 10